

PROJECTE LINGÜÍSTIC

Escola ROC ALABERN

PROJECTE LINGÜÍSTIC DEL ROC ALABERN

INTRODUCCIÓ

PRESENTACIÓ DEL DOCUMENT

El nostre projecte Lingüístic, com a part del Projecte Educatiu del Centre (PEC), recull els acords sobre totes els actes comunicatius de la nostra comunitat i engloba les propostes educatives per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües. Vol ser l'instrument per a assegurar la coherència i efectivitat de totes les activitats educatives de l'escola.

El PLC pretén garantir el dret de tots els nens i les nens de l'escola a poder fer servir el català i el castellà per a finalitats múltiples, de manera oral i escrita, amb l'ús dels diferents mitjans de comunicació amb els diferents llenguatges. També ajudar en el desenvolupament d'una competència plurilingüe que permeti fer servir textos de tota mena i de diferent procedència lingüística i cultural de manera eficaç.

1. MARC NORMATIU

Llei 7/1983, de normalització lingüística a Catalunya va produir un important desplegament normatiu en el camp de la catalanització de l'ensenyament, que va conduir a la promulgació de la Llei 1/1998, de política lingüística. Aquesta referencia el seu ús dins de l'ensenyament en aquests documents:

- **Llei de política lingüística:**

“El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, en tots els nivells i les modalitats educatives” (art.20.1)

“Els centres d'ensenyament de qualsevol grau han de fer del català el vehicle d'expressió normal en llurs activitats docents i administratives, tant les internes com les externes” (art 20.2)

“El català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en els nivells no universitaris” (art 21.1)

“L'ensenyament del català i del castellà ha de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants, qualsevol

que sigui llur llengua habitual en iniciar l'ensenyament, de poder utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria" (art. 21.3)

- "El professorat dels centres docents de Catalunya de qualsevol nivell de l'ensenyament no universitari ha de conèixer les dues llengües oficials i ha d'estar en condicions de poder fer-ne ús en la tasca docent".(art. 4.1)

- "L'alumnat que s'incorpori tardanament al sistema educatiu de Catalunya ha de rebre un suport especial i addicional d'ensenyament del català" (art.21.8)

- **Decret 362/1983, d'aplicació de la llei de normalització a l'ensenyament:**

- "El centre vetllarà per l'ús habitual de la llengua catalana, com a llengua vehicular i d'aprenentatge, en els recursos materials i didàctics del centre (llibres, jocs, audiovisuals, programari, etc.). A més, a les àrees o assignatures que s'imparteixen en llengua catalana s'emprarà aquesta en totes les activitats orals i escrites: l'exposició del professor, el material didàctic, els llibres de text, els exercicis dels alumnes i els d'avaluació.

- **Decret 142/2007 de 26 de juny**

- "L'educació primària ha de contribuir a conèixer i utilitzar de manera apropiada tant la llengua catalana, com la llengua castellana i, si s'escau, l'aranès, així com una llengua estrangera, i desenvolupar hàbits de lectura." (Art. 3).

- "El projecte lingüístic establirà pautes d'ús de la llengua catalana per a totes les persones membres de la comunitat educativa i garantirà que les comunicacions del centre siguin en aquesta llengua." (art.4)

- " En funció de la realitat sociolingüística de l'alumnat, s'implementaran metodologies d'immersió lingüística en llengua catalana amb la finalitat de potenciar-ne l'aprenentatge. (art. 5.1)

- *"Les nenes i els nens, en acabar l'etapa: a) han de dominar el català, llengua vehicular, de cohesió i d'aprenentatge, b) també han de dominar el castellà; c) han de conèixer una o dues llengües estrangeres per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural." (Annex-2 Tractament de les llengües)*

- **Ordre EDU/221/2007, de 29 de juny**
- *D'acord amb el projecte lingüístic, en les condicions que s'estableixen en l'apartat 4.4 del Decret 142/2007, els centres podran impartir continguts d'àrees no lingüístiques en castellà o en una llengua estrangera, o alternativament es podran utilitzar aquestes llengües en la realització d'activitats previstes en la franja horària de lliure disposició. En ambdós casos, els llibres de text i material didàctic utilitzats seran en llengua catalana. (art 1)*

Aquest marc legislatiu fonamental no es pot aïllar de la realitat multilingüe del nostre país, i implica que cal establir vincles amb les altres llengües i cultures per fer possible que el català esdevingui la llengua comuna de tots els ciutadans i ciutadanes i l'eina de cohesió social per a desenvolupar la cultura que cal construir entre tots i totes, a partir de l'escola.

2. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

1.1. Alumnat

El 8% dels alumnes de l'escola tenen el català com a llengua familiar. El català i castellà són utilitzats de forma indistinta pel 16% i el 40 % dels alumnes utilitzen exclusivament el castellà com a llengua de comunicació familiar. Hi ha un 32 % dels alumnes que la seva llengua familiar és l'àrab. D'aquests, el 12% fan ús de l'àrab i el castellà. No hi ha cap alumne que utilitzi en el seu entorn familiar el àrab i el català, però si que un 6% manifesten que el català a vegades es present entre els germans. Hi ha un 4% de les famílies de l'escola que les llengües familiars són altres, com l'urdú, el mandarí, el wòlof,...

(annex dades)

1.2. Entorn

L'escola està situada al barri de la Maurina on trobem una població estimada de gairebé 8.000 persones de les quals un 22,2% es d'origen immigrant. Segons dades del cens lingüístic de l'Ajuntament de Terrassa es destaca que malgrat l'alt percentatge d'immigració els habitants de la zona no troben

dificultats importants a l'hora de comunicar-se, ja que més de 7.000 persones són capaces d'entendre el català o el castellà. A causa de la història pròpia del barri, la llengua majoritària de comunicació és el castellà. La presència del català és minoritària, sobre un 18%. De les llengües d'origen estranger la predominant és l'àrab, amb una forta presència, seguida del xinès, el romanés i l'urdú.

3- OBJECTIUS GENERALS

Els objectius del nostre Projecte Lingüístic de Centre es centren en:

- Establir i consolidar la llengua catalana com a llengua vehicular en tota la comunitat educativa i assegurar que tot l'alumnat assoleixi una sòlida competència comunicativa lingüística i audiovisual.

- Garantir l'adquisició de la competència comunicativa i lingüística amb les dues llengües oficials per tal que tots els alumnes, qualsevol que sigui la seva llengua habitual, siguin capaços de poder utilitzar normalment i correctament el català i el castellà, tant oralment com per escrit, en acabar l'Educació Primària.

- Adquirir en la llengua estrangera (anglès) la competència comunicativa bàsica que permeti als alumnes expressar-se i comprendre missatges senzills així com desenvolupar-se en situacions quotidianes.

- Apropar als alumnes a les manifestacions pròpies de la nostra terra, les senyals d'identitat nacional pròpies de la nostra personalitat col·lectiva: la història, la cultura, el patrimoni, les tradicions,... amb la finalitat que a través del coneixement i la vivència es desenvolupi el sentiment de pertinença i estimació al país, la relació amb l'entorn, l'obertura al món i la iniciació a participar en la societat que els envolta.

- Fer del diàleg un instrument de treball i desenvolupament del pensament crític que afavoreixi el respecte a totes les ideologies i cultures.

- Potenciar un vocabulari amb mirada coeducativa, evitant les formes corresponents al masculí amb pretès valor genèric.

- Prendre consciència del poder del llenguatge en la comunicació a tots els àmbits de les relacions personals, promoure una actitud positiva i motivació per aprendre altres llengües.

4. EL CATALÀ COM A LLENGUA VEHICULAR

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de tots els àmbits de l'ensenyament. La llengua catalana és el vehicle d'expressió i d'ús de totes les activitats del centre i, donada la realitat multilingüe i multicultural que tenim, el català esdevindrà la llengua de cohesió i d'integració.

Tot el personal del centre es comunica en català i totes les activitats extra escolars, l'acollida i el menjador utilitzen el català com a llengua de comunicació.

Cal dinamitzar i vetllar per l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació per tal de que no s'esdevingui exclusivament llengua d'aprenentatge. Comptant amb la realitat lingüística de la nostra escola, haurem de saber trobar l'equilibri per tal de fer possible que tots els alumnes arribin a ser realment bilingües, per això caldrà posar més esment en consolidar la llengua catalana (que està en inferioritat de condicions respecte a les altres llengües, sobretot el castellà)

4.1 ÀMBIT ADMINISTRATIU

El català és la llengua d'ús habitual de la secretaria de l'escola tant en l'elaboració de la documentació com amb el tracte amb els usuaris. En les situacions de difícil comunicació es primarà l'entesa, fent ús d'altres llengües, si és el cas.

La documentació que calgui traspasar es redactarà en la llengua on vagi destinada (castellà o anglès)

4.2 ÀMBIT DE GESTIÓ

Els documents d'organització i gestió del centre serán redactats en català.

Totes les activitats relacionades amb aquest àmbit com reunions de l'equip directiu, de coordinació pedagògica, de cicle, de la Junta de l'AMPA, de les comissions de l'escola es farà ús del català. Les actes serán redactades en català.

4.3 ÀMBIT CURRICULAR

El paper de les llengües en l'àmbit curricular ve molt marcat pel perfil lingüístic dels nostres alumnes. El català com a llengua minoritària en el seu ús, és a l'escola la llengua base d'aprenentatge.

El castellà, llengua habitual de la majoria dels nostres alumnes, s'introdueix curricularment a l'Educació Primària. L'expressió oral té un paper molt important cicle inicial amb l'objectiu de corregir els errors lingüístics de la parla més coloquial.

La llengua catalana i la llengua castellana seran enteses com una sola àrea i les estructures lingüístiques comunes es faran en català i serviran com a base de l'aprenentatge de les dues llengües. En les programacions d'àrea de tota la Primària es tindran molt en compte aquests criteris.

La llengua estrangera de l'escola és l'anglès que s'incia d'una forma molt lúdica i a nivell exclusivament oral a l'Educació Infantil, aplicant un sistema metodològic molt semblant al de la immersió lingüística.

L'ensenyament- aprenentatge tant el castellà com l'anglès es duran a terme en la llengua objecte d'estudi, així com també aquells continguts no lingüístics impartits amb aquestes llengües als nivells superiors.

Per ajudar al desenvolupament i adquisició de la competència lingüística comunicativa i audiovisual serà de capital importància l'ús de les TAC en totes les àrees.

5. EL CATALÀ COM A LLENGUA D'APRENTATGE

PROGRAMA D'IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA

El programa d'immersió com a resposta a la diversitat lingüística en origen i coneixement de les llengües pròpies del nostre alumnat.

L'activitat comunicativa alumnat-professorat es vertebrava amb la llengua vehicular de l'escola que és el català i així totes les activitats d'ensenyament i aprenentatge. La composició bilingüe del professorat de l'escola fa possible que des del començament de l'escolarització, l'alumnat pot utilitzar la seva llengua i el professorat la llengua de l'escola, sense que es trenqui la comunicació. D'aquesta manera l'alumnat se sent reconegut possibilitant unes relacions positives.

L'activitat escolar en el marc de la immersió lingüística ha de ser molt comunicativa i adaptada a les habilitats i capacitats dels alumnes, sobretot als inicis. En aquests moments ha de basar-se en una parla molt contextualitzada, realitzant activitats basades en propostes metodològiques com els centres d'interès, els racons o els projectes.

LLENGUA ORAL

Una gran majoria dels alumnes de l'escola només tenen contacte amb el català a l'escola. Per això, en els primers moments de l'escolarització o de la incorporació al nostre sistema educatiu ha de prevaler la llengua oral. Cal treballar el desenvolupament de les habilitats implicades en els usos conversacionals de la llengua per seguir amb els dels usos acadèmics com de la lectura i l'escriptura.

El diàleg constant professorat-alumnat basat en la llengua oral ha de ser present en totes les activitats d'ensenyament i aprenentatge en tots els nivells educatius.

S'utilitzarà la diversitat com a recurs d'aprenentatge. Les ajudes lingüístiques no venen solament del professorat, són ells mateixos qui es donen suport. Cal, a la vegada, que aquesta diversitat es converteixi en una de les fonts més importants per organitzar el treball a l'aula i que les ajudes lingüístiques que rep l'alumnat les generin les interaccions docent-alumne/a i alumne/a- alumne/a.

6. EL CATALÀ COM A LLENGUA D'INTEGRACIÓ

L'escola Roc Alabern donem a la llengua catalana un paper fonamental al principi d'inclusió, sempre dins del respecte a les altres llengües dels nostres alumnes. Aquest principi està contemplat en el nostre Projecte Educatiu com un dels valors que ens defineixen *“compromesa amb la llengua i la cultura catalana i la integració dels nouvinguts”*

El **Pla d'Acollida** de l'escola recull totes les actuacions que es porten a terme amb l'alumnat nouvingut a l'escola i especifica els protocols a seguir en funció de la seva procedència.

Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

Els alumnes nouvinguts s'acullen a l'aula ordinària, aplicant les estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal de facilitar-li l'accés a la llengua vehicular. En el cas d'alumnes que desconeixen les dues llengües oficials, s'estructurarà un suport adicional per tal d'accelerar el seu aprenentatge i facilitar la comunicació, tipus aula d'acollida, sempre que els recursos ho permetin.

7. USOS LINGÜÍSTICS DE LA LLENGUA CATALANA A LA COMUNITAT EDUCATIVA

7.1 ÀMBIT DE COMUNICACIÓ

El català és la llengua de totes les comunicacions que des de l'escola es realitzen, tant de forma com oral, com escrita.

Les reunions de pares de principi de curs es faran en català procurant sistemes de comprensió per aquelles persones que tinguin dificultats, com el servei de mediació o l'entrevista individual.

Les entrevistes individuals amb les famílies, tant per recollir els informes com pel seguiment de l'evolució dels alumnes, sempre que sigui possible es faran en català, sense perjudici del dret personal dels pares a expressar-se en la seva

propia llengua i ser-hi atesos, en el cas de no comprendre. Quan això no es possible per la dificultat lingüística, caldrà planificar el servei de mediació.

Els informes, les notes a l'agenda, el full informatiu de l'escola (Info-Roc) es redactaran en català.

El català serà la llengua utilitzada per la retolació dels panells informatius i cartells de l'escola en tots els seus espais. També tenen presència el castellà i l'anglès en algun àmbits.

S'estableix el català com a llengua de representació i de projecció externa de l'escola.

7.2 PROJECCIÓ EN ÀMBIT DIGITAL

L'escola té una pàgina web per la difusió del projecte de centre i la projecció externa. Cada cicle, un blog que actualitza sistemàticament amb informacions, activitats i sortides que es realitzen. Setmanalment es distribueix un correu massiu amb la publicació d'un full informatiu, l'INFO-ROC, amb tres seccions: una amb informacions rellevants, una altra "Mira que fem" on hi ha les activitats més destacades que es realitzen durant la setmana i una tercera de "L'AMPA informa". La llengua utilitzada és el català.

7.3 ÀMBIT DELS SERVEIS ESCOLARS

El català és la llengua vehicular en tots els serveis que s'ofereixen a l'escola: menjador escolar, acollida matinal, activitats extraescolars (exceptuant l'activitat de llengua anglesa). Cal vetllar perquè així sigui, ja que l'ús del català en aquests àmbits reforça l'objectiu de normalització de la llengua com element de cohesió i a més a més ofereix més oportunitats d'ús en entorns no acadèmics.

8- TRACTAMENT DE LES LLENGUES CURRICULARS

8.1. LLENGUA CATALANA I LLENGUA CASTELLANA

8.1.1. DIMENSIÓ COMUNICACIÓ ORAL

Entesa com la capacitat de comprendre, expressar-se i dialogar o conversar, tenint present la situació comunicativa. Produïda aquesta en situacions formals i no formals

La dimensió de la comprensió oral està integrada per tres competències:

- Competència CO1: Comprendre textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars.
- Competència CO2: Produir textos orals de tipologia diversa adequats a la situació comunicativa.
- Competència CO3: Interactuar en situacions on intervé més d'un interlocutor, utilitzant estratègies que afavoreixin la comunicació oral.

COMPENSIÓ ORAL

Ser competent en la comprensió oral de missatges i de textos suposa:

- Ser capaç d'escoltar i comprendre informacions orals en situacions comunicatives de diferents àmbits i de registres formals diversos.
- Ser capaç de desplegar estratègies de comprensió oral (de selecció i de retenció) per obtenir i integrar la informació i valorar-la.

Es treballarà la comprensió d'un text oral en els diferents àmbits de complexitat:

- Comprensió literal: extreure la informació directament
- Comprensió inferencial: deduir-la
- Comprensió interpretativa o crítica: prendre un punt de vista més personal i crític

EXPRESSIÓ ORAL

Ser competent en la producció de textos orals suposa:

- Saber utilitzar els elements lingüístics i comunicatius en l'elaboració de textos orals, d'acord amb les diferents situacions comunicatives.
- Saber expressar de forma estructurada i comprensible fets i coneixements, opinions i sentiments

Es treballaran:

- El discurs produït per una sola persona: xerrada, ponència, recital de poesia...

- El discurs plurigestionat: intercanvi dels papers d'emissor i receptor del missatge entre diverses persones.

Les situacions comunicatives han d'implicar la participació activa, potenciar l'actitud dialogant i l'escolta oberta per tal de participar de forma adequada i garantir la interacció. Per això es treballaran les estratègies d'interacció com:

- Adequar-se a la situació comunicativa i a la intencionalitat
- Utilitzar fórmules de cortesia en el tractament
- Usar el to de veu adequat a cada registre
- Contemplar la comunicació no verbal: postura corporal, gestos, expressió facial i mirada.

8.1.2. DIMENSIÓ COMPRENSIÓ LECTORA

COMPRENSIÓ LECTORA

És la capacitat d'una persona d'entendre, valorar i emprar textos escrits, per tal d'assolir objectius personals, desenvolupar el propi coneixement i potenciar-lo, així com també per poder participar en la societat.

Les dimensions de la comprensió lectora està integrada per quatre competències:

- Competència CL1. Llegir amb fluïdesa per comprendre textos de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars, en diferents formats i suports.
- Competència CL2. Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació, interpretar i valorar el contingut d'acord amb la tipologia i la complexitat del text i el propòsit de la lectura.
- Competència CL3. Utilitzar, per comprendre un text, l'estructura i el format de cada gènere textual i el component semàntic de les paraules i de les estructures morfosintàctiques més habituals.
- Competència CL4. Aplicar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement propi.

Es treballaran els eixos del nostre Pla lector que s'emmarquen en els objectius del programa ILEC, d'impuls de la lectura:

1. Millorar la competència lectora per augmentar el rendiment acadèmic de tots els alumnes i afavorir així l'èxit educatiu.
2. Aconseguir que els infants i joves assumeixin les seves responsabilitats com a aprenents autònoms amb capacitat per accedir a la informació i al coneixement, fent de la lectura l'eina per a l'aprenentatge en totes les àrees i matèries del currículum.
3. Formar bons lectors que gaudeixin i aprenguin llegint.

8.1.3. DIMENSIÓ EXPRESSIÓ ESCRITA

EXPRESSIÓ ESCRITA

És la capacitat d'utilitzar l'escriptura per comunicar-se, organitzar-se, aprendre i participar en la societat.

Les dimensions de l'expressió escrita són:

- Competència EE1. Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa i el destinatari
- Competència EE2. Produir textos de tipologies diverses amb un lèxic i estructura que s'adeqüin al tipus de text, a les intencions i al destinatari.
- Competència EE3. Revisar el text per millorar-lo i tenir cura de la seva presentació formal, en funció de la situació comunicativa.

Plantejarem el treball a partir de textos propers als alumnes que puguin ser significatius i que despertin els eu interès.

Aplicarem el procés d'un escriptor competent, fent ús d'estratègies de suport com bastides, guions,...:

- 1- Pensar abans d'escriure
- 2- Planificar organitzant les idees del que es vol escriure

- 3- Seleccionar la informació rellevant
- 4- Redactar el text

Treballarem diferents tipologies textuais en els diferents cicles. Escriurem en diferents formats, i en suports diversos (paper i digital) la llengua.

8.1.4. DIMENSIÓ LITERÀRIA

La dimensió literària està integrada per dos competències:

- Competència L1: Llegir fragments i obres i conèixer alguns autors i autores significatius de la literatura catalana, castellana i universal.
- Competència L2: Crear textos amb recursos literaris per expressar sentiments, realitats i ficcions.

Treballarem varietat de textos literaris, de diferents estils de recursos lingüístics i estilístics diversos. A través d'aquests ens aproparem al món dels autors i el seu corpus literari.

Produïrem textos (narracions, poemes ...) aplicant les estructures pròpies de cada gènere.

8.1.5. DIMENSIÓ PLURILINGÜE I INTERCULTURAL

La dimensió plurilingüe i intercultural està integrada per dos competències:

- Competència PI1: Ser conscient de la pertinença a la comunitat lingüística i cultural catalana i mostrar interès per l'ús de la llengua catalana.
- Competència PI2: Conèixer i valorar la diversitat lingüística i cultural de Catalunya, de l'Estat espanyol, d'Europa i del món.

Treballarem a partir de crear situacions on la llengua tingui un paper important per poder establir una bona comunicació.

Estudiarem la nostra realitat lingüística per tal de ser conscients de la diversitat existent en un entorn immediat. Ens obrirem en un espai més ampli per tal de

valorar la necessitat del coneixement de les llengües i motivar el seu aprenentatge.

8.2. LLENGUA ANGLESA

L'objectiu de l'escola en el tractament de la llengua anglesa s'emmarca en el projecte GEP que es fonamenta en organitzar, coordinar i impartir l'ensenyament-aprenentatge de l'anglès com a llengua vehicular en àrees no lingüístiques amb un enfocament metodològic AICLE per tal d'augmentar la competència lingüística dels nostres alumnes.

S'organitzaran activitats per incrementar el temps d'exposició de l'alumnat a la llengua estrangera, diversificant les estratègies de gestió del coneixement.

Es treballarà:

En el projecte d'ÀMBITS, la metodologia AICLE, a partir del del Cicle Inicial amb diferents temàtiques.

Es planificaran activitats d'àrees no lingüístiques amb l'anglès com a llengua vehicular a cada un dels nivells.

Es planificarà un projecte vertical, de tota l'escola, amb una temàtica determinada on l'anglès sigui la llengua vehicular durant un període de temps (English week, Crazy week, Discovey week)

LLENGUA FAMÍLIAR -

Llengua de relació utilitzada dins l'àmbit familiar

	Català	Castellà	Cat-cast	Àrab	Àrab-cast	Àltres	TOTAL
P3 A	1	10	4	5	3	2	25
P3 B	1	9	5	6	3	1	25
P4 A	3	11	6	4	4		28
P4 B	3	9	3	5	4	1	25
P5 A	2	8	2	2	8	2	24
P5 B	0	11	2	6	4	1	24
1r A	3	5	9	6	3		26
1r B	2	8	7	6	3		26
2n A	0	11	5	4	4	1	25
2n B	0	10	4	7	4		25
3r A	2	10	2	8	3		25
3r B	1	12	3	6	3		25
4t A	4	8	2	6	2	3	25
4t B	0	14	2	8		1	25
5è A	3	15	3	2	2	1	26
5è B	3	10	4	6	2	2	27
6è A	3	11	4	3	3	2	26
6è B	4	10	5	3	3	1	26
6è C	3	12	7	2	2		26
TOTAL	38	194	79	95	60	18	484

rus / francès
romanès
romanès
africaner / urdú
portugues
wòlof-francès
xinès/ romanès/ urdú
urdú
urdú
urdú / francès
urdú/xinès
xinès

	CATALÀ	CASTELLÀ	CAT/CAST	ÀRAB	ÀRAB/CAST	ALTRES
%	8	40	16	20	12	4

